

Criteria voor het opstellen van een dorps- of wijkvisie

Elk dorp en elke wijk moet een dorps- of wijkvisie hebben om gebruik te kunnen maken van het budget voor dorpen en wijken (50%) van Maatregel 14. Hiernaar wordt dan ook verwezen in de subsidieregeling. Een dorpsvisie is een middel voor inwoners om hun ideeën en wensen over hun woon- en leefomgeving te verzamelen en langjarig vast te leggen. Een dorpsvisie helpt om ontwikkelingen, wensen en plannen integraal en in samenhang te beschouwen en te prioriteren. Daarnaast kunnen andere stakeholders (zoals de gemeente, corporaties, NCG, waterschap, provincie) aanhaken op de visie en met het dorp op zoek gaan naar koppelkansen en mogelijk aanvullende financiering om de gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken. Het Handboek dorps- en wijkvisies is geen verplicht kader, maar wordt als handreiking aan de dorpen meegegeven. Wel moeten er in een dorpsvisie altijd een aantal basiselementen terugkomen:

1. **Lange termijnvisie:** de visie geeft een duidelijk inzicht in de vraag in welke richting het dorp zich langjarig wil ontwikkelen (tijdsspanne circa 10 jaar). Dit is een vertaling van wat er leeft in de dorps- of wijkgemeenschap, wat de opgaven zijn en wat er daarnaast nog meer speelt aan thema's, plannen en initiatieven voor het dorp door andere betrokken partijen (zoals gemeente, corporatie, onderwijs en zorgpartijen). Dit betekent ook dat er een breed scala aan onderwerpen en thema's in de visie wordt behandeld. De doelen en maatregelen moeten uiteindelijk leiden tot een verbetering van de leefbaarheid: het wonen, werken en leven in de dorpen en wijken. Denk hierbij aan thema's als wonen, erfgoed, verduurzaming, openbare ruimte, voorzieningen, veiligheid, mobiliteit, sociale samenhang en cohesie, klimaatadaptatie en ecologie.
2. **Concrete uitvoeringsparagraaf:** de visie bevat een uitvoeringsparagraaf, waarin op hoofdlijnen wordt aangegeven hoe de visie tot uitvoering komt. Het bevat een overzicht van haalbare en uitvoerbare plannen. Ook wordt aangegeven wie bij de uitvoering van de plannen de trekkersrol heeft. Het moet duidelijk zijn wat het dorp zelf doet, de gemeente kan niet bij alle onderdelen actiehouders zijn. Het dorp maakt daarnaast een prioritering van de projecten in het uitvoeringsplan. Zo zorgen we ervoor dat de beste en meest urgente plannen in uitvoering kunnen gaan. Daarnaast wordt in de uitvoeringsparagraaf van de Dorpsvisie per activiteit aangegeven hoe deze wordt uitgevoerd. Hierbij dient te worden vermeld of het project via subsidie wordt uitgevoerd of dat sprake kan zijn, of is, van een aanbestedingsplichtige opdracht, en welke rol externe partijen en de gemeente hebben bij de uitvoering. Het College toetst dit bij de beoordeling van de uitvoeringsparagraaf van de Dorpsvisie, in lijn met artikel 5 van deze subsidieregeling (toets instrumentkeuze en staatssteun).
3. **Realistische kostenraming:** van de in het uitvoeringsplan beschreven acties, plannen en projecten worden de kosten op hoofdlijnen ingeschat. De voorbereidingskosten van de initiatieven (zoals kosten voor projectleiding, ontwerp, onderzoek, leges, opstalrecht en een post onvoorzien) maken hier onderdeel van uit. Voor kleinschalige uitgaven kan een eenmalige subsidie in de vorm van handgeld van maximaal € 5.000 worden verstrekt.
4. **Draagvlak op inhoud:** de visie bestaat niet uit een opsomming van individuele wensen, maar uit gezamenlijke doelstellingen waar het dorp collectief aan wil werken. De visie is dus per definitie opgesteld in samenspraak met de dorpsbewoners. In de visie wordt beschreven hoe dit is gebeurd en dat de dorpsvisie en de daaruit volgende plannen worden gedragen door het dorp.
5. **Draagvlak op prioritering:** behalve draagvlak op de visie en de plannen moet het dorp ook aantonen dat er draagvlak is op de prioritering van de plannen en de volgorde van uitvoering.

Het is mogelijk dat er onvoldoende middelen zijn om alle plannen (direct) uit te voeren, dit betekent dat de volgorde van uitvoering kan worden bepaald door de financiële mogelijkheden. Het is belangrijk dat de bewoners zich hiervan bewust zijn en dat de belangrijkste en meest urgente plannen wél in uitvoering gaan.

6. **Brede raadpleging:** naast uitwisseling tussen dorpsbewoners onderling zoekt het dorp ook actief contact met andere belanghebbenden in het dorp (zoals corporaties, NCG, waterschappen en provincie). Dit maakt het mogelijk om koppelkansen te signaleren en cofinanciering te vinden voor plannen (zodat meer plannen haalbaar en uitvoerbaar worden). Ook toetsen dorpen hierdoor of de visie die zij hebben past binnen of aansluit bij lopend beleid, kaders en wetgeving.
7. **Verkenning omliggende dorpen/wijken:** het dorp heeft verkend of omliggende wijken/dorpen met vergelijkbare uitdagingen, ontwikkelingen of plannen bezig zijn. Dit maakt het mogelijk om koppelkansen te benutten en gezamenlijk zaken op te pakken. Ook kan er mogelijk een verband worden gelegd met het budget voor gebiedsoverstijgende vraagstukken (40% van Maatregel 14).